

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/41

KARAR NO : 1987/45

ÖZET : Adli Yargı yeri ceza mahkemesince, sıkıyönetimin kaldırılmasında sonra verilen görevsizlik kararı üzerine sıkıyönetimin kaldırıldığı bölgedeki sıkıyönetim askeri mahkemesine gönderilen davanın 1402 sayılı kanunun 23.maddesi uyarınca Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 403. mad.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mehmet Tefvik Atılmış

O L A Y : Nusaybinde 24-10-1985 gecesi, güvenlik kuvvetlerince yapıla

arama sırasında, sanıklardan Halil Ece de 550 gr. eroin yakalandığı ve yapılan soruşturma sonucu, sanık Mehmet Tefvik Atılmış da dahil olmak üzere, 17 sanığın, teşekkül oluşturarak eroin kaçakçılığı yaptıkları, ileri sürülerek TCK'nun 403/1-2-5-son., 7/son. madde ile tecziyeleri istemiyle Mardin C.Savcılığı'nın 15-12-1981 gün, 564/38 sayılı iddianamesi ile, haklarında kamu davası açılmıştır.

Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 2-6-1982 gününde, 1982/14 esas sayı ile; sanıklar Eyüp Kocakaya, Ramazan Bozyel, Nuri Saruhanoğulları ve Mehmet Tefvik Atılmış dışında kalan sanıklar hakkında, atılı suçun 1402 sayılı kanunun ek-4. maddesi kapsamına girdiğinden, mahkemesinin görevsizliğine ve dosyanın görevli Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine ve aramalara rağmen bulunamayan yukarıda adları geçen 4 sanık hakkındaki davanın tefrikine karar vermiş ve adları geçen 4 sanık hakkındaki tefrik edilen dosyayı 1982/80 esas sayısına kaydederek bu sanıklar hakkındaki duruşmanın muvakkaten tatiline karar vermiştir.

Daha sonra Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 25-8-1982 gününde, 1982/80-59 sayı ile; sanıklardan Eyüp Kocakaya, Ramazan Bozyel, Nuri Saruhanoğulları haklarında da görevsizliğe ve dosyanın Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine ve yakalanamayan sanık Mehmet Tefvik Atılmış hakkındaki davanın tefriki ile, kamu davasının muvakkaten tatiline karar vermiştir.

Mehmet Tefvik Atılmış dışındaki sanıklar hakkında, Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, 25-2-1983 gününde, esas 1982/469-karar 1983/52 sayı ile; 1402 sayılı kanunun ek-4. maddesi uyarınca kendi mahkemesinin yetkisizliğine ve dava dosyasının Ankara Sıkıyönetim 4 Nolu Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş ve davanın

Ali

intikal ettiği Ankara Sıkıyönetim 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nce görevsizlik kararı verilmesi üzerine dosya Uyuşmazlık Mahkememiz'e gelmiş ve 4-7-1984 gününde,1984/121-37 sayı ile Askeri Yargı yeri görevli kılındığından adı geçen Ankara Sıkıyönetim 4 Nolu Askeri Mahkemesi duruşmaya devam ile davayı intaç etmiş ve sanıklardan kimisini mahkumiyetine,kimisinin de beraatine karar vermiştir.

Hakkındaki dava tefrik edilerek duruşmanın tatiline karar verilmiş olan sanık Mehmet Tefrik atılmış hakkında,Mardin 1.Ağır Ceza Mahkemesi bu davayı 1982/121 esas sayısına kaydederek duruşmaya devam etmiş ve 24-6-1986 gününde,esas 1982/121, karar 1986/138 sayı ile;sanık Mehmet Tefrik Atılmışın diğer suç ortakları hakkında Ankara Sıkıyönetim 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nde davanın görüldüğü ve eylemler arasında fark olmadığından,irtibat nedeniyle bu sanık hakkında da görevsizliğe ve dosyanın Ankara Sıkıyönetim 4 Nolu Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Ankara 4.Kolordu Komutanlığı 4 Nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi,25-12-1986 gününde,1986/17-32 sayı ile; Ankarada sıkıyönetimin 19-7-1985 günü,kaldırıldığı ve sanık Mehmet Tefrik Atılmış hakkında daha önce Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne açılmış bir dava mevcut olmadığı ve 1402 sayılı kanunun 23.maddesine göre sıkıyönetim kaldırıldıktan sonra o yer sıkıyönetim askeri mahkemesine yeni bir dava açılmasına kanunen imkan olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,sanık Mehmet Tefrik Atılmış hakkında,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 sayılı kanunun 14.maddesinde belirlenen biçimde, olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya Ankara 4.Kolordu Komutanlığı Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 23-3-1987 gün,1986/245 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Mebrure Özdemir,A.Mazhar Akman,Türkan Güven,Ergun Argon,Yavuz T.Özgen ve M.Vahap Özaslan'ın katılmaları ile yaptığı 30-3-1987 günlü toplantıda geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ertan Urunca'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere sanık Mehmet Tefrik Atılmış hakkında,Mardin C.Savcılığı'nca 15-12-1981 gün,564/38 sayılı iddianame ile,Eroin kaçakçılığı yaptığı iddiasıyla açılan kamu davasında,Mardin 1.Ağır Ceza Mahkemesi 24-6-1986 gününde, 1982/121-1986/138 sayı ile;görevsizlik kararı vermiş ve Ankara 4.Kolordu Komutanlığı

4 Nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi de 25-1-1986 gününde,1986/17-32 sayı ile; Ankara'da 19-7-1985 tarihinde sıkıyönetimin kaldırılmasından sonra Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne yeni bir davanın 1402 sayılı kanunun 23.maddesine göre açılmasına imkan olmadığı,gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,Mardin 1.Ağır Ceza Mahkemesi ile Ankara 4.Kolordu 4 Nolu Sıkıyönetim askeri mahkemesi'nin sanık Mehmet Tefrik Atılmış hakkındaki kesinleşen görevsizlik kararları arasında olumsuz bir görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Nusaybide işlenen ve 1402 sayılı kanunun ek-4.maddesi gereğince kaçakçılık suçları bakımından görevli ve yetkili olup Ankarada kurulmuş bulunan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nin bulunduğu bölgede sıkıyönetim uygulaması 19-7-1985 gününden başlayarak kaldırılmış olduğundan,görevli yargı yerinin belirlenmesinde 1402 sayılı kanunun 23.maddesinin gözönünde tutulması gerekir.

Anılan 23.maddeye göre,sıkıyönetimin kaldırılması durumunda,sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılincaya kadar,bu mahkemelerin görev ve yetkisinin devam edeceği,ancak henüz kamu davası açılmamış dosyalar ile duruşmanın tatiline karar verilen davaların durumlarına,mahiyetlerine ve kanun hükümlerine göre,ilgili mercilere gönderileceği öngörülmüş bulunmaktadır.Kanunun 23.maddesinde sözü edilen "görülmekte olan "dava deyiminin ise,sıkıyönetim askeri mahkemesine gerek iddianame,gerekse adli ceza yargılama mercilerinin verdiği görevsizlik kararı ile,sıkıyönetimin kaldırılmasından önce açılmış sayılan dava olduğu,uyumsuzluk mahkemesi ceza bölümünün bu konuya ilişkin olarak verdiği (örneğin Resmi Gazetenin 30-3-1986 günü,19063 sayısında yayınlanan 17-2-1986 günlü,1986/16-20 sayılı kararı) pek çok kararında açıklığa kavuşturulmuştur.

İnceleme konusu uyumsuzlukta,adli yargı yeri olan Mardin 1.Ağır Ceza Mahkemesince,Ankarada sıkıyönetimin kaldırıldığı 19-7-1985 gününden sonra 24-6-1986 tarihinde görevsizlik kararı verilmiş olduğuna,sıkıyönetimin kaldırılması durumunda sadece görülmekte bulunan davalan sonuçlandırılincaya kadar görev ve yetkisi devam eden Ankara 4.Kolordu Komutanlığı 4 Nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde,sıkıyönetimin kaldırılış tarihinden sonra kamu davası açılmıyacağına göre,bu tarihten sonra verilen görevsizlik kararına konu olan dava için 1402 sayılı sıkıyönetim kanununun 23/1.maddesinde belirtilen anlamda"görülmekte olan bir davanın "bulunduğu kabul edilemez.

Bu durumda,dava 1402 sayılı kanunun 23.maddesi uyarınca Adli Yargı yerinin görevine girdiğinden Mersin 1.Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Aur

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine, bu nedenle Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 24-6-1986 günlü, esas 1982/121, karar 1986/138 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 30-3-1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
Mebrure Gözdemir

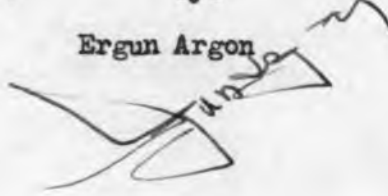
Üye
A. Mazhar Akman

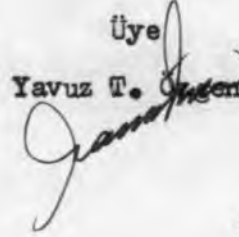
Üye
Türkan Güven

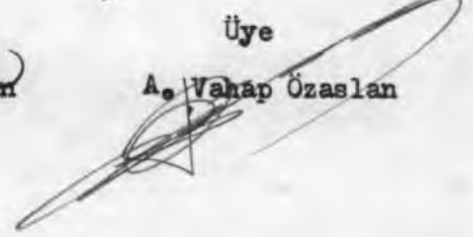
Üye
Ergun Argon

Üye
Yavuz T. Ögen

Üye
A. Vahap Özaslan

G/T.

in-